

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

23 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

Judecători - Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Moraru Petru, Nicolaev Ghenadie,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în cadrul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Bălți, Pasat Liliana și de către avocatul Casian Tamara cu inculpatul Munteanu Visarion, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 august 2015, în cauza penală privindu-l pe

Munteanu Visarion Vasile, născut la 18 aprilie 1950, originar din s. Hlinaia, r-nul Briceni, domiciliat în or. Ungheni, str. Gh. Ureche 10, ap. 7.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 16.08.2012– 25.10.2013 (prima instanță);
2. 20.11.2013 – 26.03.2014 (instanța de apel);
3. 18.07.2014 – 27.01.2015 (instanța de recurs ordinar);
4. 09.02.2015 – 26.08.2015 (instanța de apel);
5. 04.11.2015 – 23.02.2016 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 25 octombrie 2013, Munteanu Visarion a fost condamnat în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, la 6 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, pe episoadele din 02 martie 1993, 13 septembrie 1995, 01 octombrie 1995 și perioada anilor 1995-2000, procesul penal a fost încetat, pe motivul expirării termenului de prescripție, prevăzut de art. 60 Cod penal.

Acțiunea civilă a fost admisă în principiu, lăsînd soluționarea ei într-o procedură separată.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Munteanu Visarion, în perioada anilor 1993-2000, fiind persoană publică, activînd în funcția de director al Agenției Teritoriale Ungheni a Departamentului Privatizării și

Administrației Proprietății de Stat, de pe lângă Ministerul Economiei și Reformelor al Republicii Moldova, administrând un organ de Stat, ce promovează în teren politica statului în domeniul de privatizare și duce evidența proprietății de Stat, urmărind scopul depășirii în mod vădit a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, în cadrul acțiunilor de privatizare a întreprinderii de Stat „Gospodăria Piscicolă Ungheni”, reorganizarea acesteia în S.A. „Piscicultorul” și vânzarea acțiunilor ei, a comis abuz de serviciu în următoarele circumstanțe:

La 02 martie 1993, contrar prevederilor art. 5 al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova, nr. 783 din 01.12.1992 *„Cu privire la aprobarea Regulamentului Comisiei de privatizare a obiectului patrimoniului de stat”*, care prevede că: *„Comisia se formează din 7-11 persoane, în dependență de volumul și complexitatea muncii pe care urmează să o desfășoare, incluzând reprezentanți din partea organului teritorial al Departamentului de Stat pentru Privatizare, ministerului de ramură, altor instituții; organului autoadministrării locale; băncii care deservește obiectul supus privatizării; administrației, precum și colectivului de muncă ale întreprinderii privatizate”*, a emis Ordinul nr. 6, care este ilegal, prin care a dispus numirea componenței nominale a comisiei de privatizare a întreprinderii de Stat „Gospodăria Piscicolă Ungheni”, în număr de 4 persoane.

Tot el, la 13 septembrie 1995, atribuindu-și calitatea de fondator al S.A. „Piscicultorul” și președinte al comisiei de privatizare al acesteia, fără de a fi desemnat în această calitate prin permisul Ministerului Privatizării și administrației Proprietății de Stat al Republicii Moldova și fără un asemenea permis de înregistrare a întreprinderii, a încălcat prevederile art. 1 al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova, nr. 688 din 08.11.1993 *”Cu privire la măsurile de asigurare a activității Fondului Proprietății de Stat al Republicii Moldova”* și printr-o declarație cu privire la constituirea societății pe acțiuni, a reorganizat întreprinderea de Stat „Gospodăria Piscicolă Ungheni” în S.A. „Piscicultorul”, drept succesor de drept al întreprinderii vizate mai sus.

Tot el, la 13 septembrie 1995, contrar prevederilor art. 19 din Codul muncii din 25.05.1973, potrivit căruia: *„este interzis serviciul în comun la una și aceeași întreprindere, instituție, organizație a persoanelor, care se află în rudenie sau afinitate apropiată între ele (părinți, soți, frați, surori, fii, fiice, precum și frați, surori, părinți, copii ai soților), dacă în cadrul serviciului unul din ei este subordonat sau se află sub controlul direct al altuia”*, contrar acestor prevederi, a emis Ordinul nr. 58, prin care a dispus fondarea S.A. „Piscicultorul” și a numit Comitetul de conducere, compus din președintele Filimon Gheorghe și membrii Filimon Valentina, care este soția primului și Galac Galina. Drept urmare al acestor acțiuni și contrar prevederilor art. 5 din Hotărârea Guvernului Republicii Moldova, nr. 783 din 01.12.1992 *„Cu privire la aprobarea Regulamentului*

Comisiei de privatizare a obiectului patrimoniului de stat” de către membrii comisiei de privatizare aleși ilegal, a fost întocmit planul de privatizare al S.A. „Piscicultorul”.

Tot el, la 01 octombrie 1995, încălcând prevederile art. 8 alin. (2) din Legea cu privire la privatizare, nr. 627 din 04.07.1991, potrivit căreia: *„Întreprinderea de stat poate fi privatizată ca un complex patrimonial unic sau poate fi reorganizată în societate pe acțiuni de tip deschis, cu vânzarea ulterioară a acțiunilor”*, în momentul când S.A. „Piscicultorul” era fondată dar încă nu era înregistrată la Camera Înregistrării de Stat, fiind înregistrată abia la 19.02.1996, a permis privatizarea a 20% de acțiuni a S.A. „Piscicultorul”, angajaților acesteia.

Tot el, încălcând prevederile art. 17 pct. 1) și 2) al Legii cu privire la privatizare, nr. 627 din 04.07.1991, potrivit căreia: *„salariații întreprinderilor supuse privatizării participă la privatizare în aceleași condiții ca și ceilalți ofertanți. În cazul în care salariații și ceilalți ofertanți prezintă în cadrul concursului condiții echivalente de privatizare, prioritate se dă salariaților. Prin hotărâre de Guvern, salariații întreprinderilor supuse privatizării au dreptul să procure, la prețuri nominale, pînă la 20 la sută din bunurile ce se privatizează. În limitele cotei stabilite, de acest drept beneficiază și foștii salariați ai întreprinderilor respective....”*, prevederile art. 19-20 din Legea cu privire la societățile pe acțiuni, nr. 847 din 03.01.1992, în care se prevede modul de abonare și procedura abonării la acțiuni, cât și prevederile Regulamentului cu privire la procurarea fără concurs de către participanții la privatizare a acțiunilor întreprinderilor supuse privatizării contra bonuri patrimoniale, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova, nr. 568 din 07.09.1993, nu a oferit salariaților reali acest drept preferențial de a procura acțiuni fără concurs, mai mult ca atît, a admis includerea în lista angajaților întreprinderii a altor persoane fictive, care nu au activat în întreprinderea dată, oferindu-le posibilitatea de a procura contra bonuri patrimoniale, în mod preferențial, 20 la sută din acțiunile întreprinderii în cauză, la prețul nominal fără concurs, printre care Filimon Igor, feciorul președintelui comitetului de conducere a S.A. „Piscicultorul”, care la acel moment era minor și Caliga Tudor, care la acel moment era decedat.

Tot el, în perioada de timp 1995-2000, încălcând prevederile art. 35 alin. (2) din Legea cu privire la societățile pe acțiuni nr. 847 din 03.01.1992, care prevede că: *„Acțiunile din prima ediție, emise la constituirea societății, nu pot fi vîndute la prețuri mai mici decît valoarea lor nominală”*, la licitațiile republicane a acțiunilor întreprinderii, a permis realizarea a 38061 din acțiuni la prețul de 0,40 bani pentru o unitate, pe cînd valoarea lor nominală era de 10 lei, diminuînd astfel capitalul statutar cu 365381 lei și a 25776 acțiuni la prețul de 1,02 lei, fiind diminuat capitalul statutar cu suma de 231469 lei.

Tot el, la 30 iunie 2000, ignorând prevederile art. 4 al Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 1331 din 12.03.1993, cu privire la măsurile de prevenire a privatizării ilegale, potrivit cărora: *„Departamentului Controlului de Stat, Procuratura Republicii, Fondul Proprietății de Stat și Departamentul de Stat pentru Privatizare, vor coordona activitatea organelor de drept și a altor organe de stat în combaterea privatizării ilegale”*;

- prevederile art. 44 alin. (1) din Regulamentul cu privire la modul de transmitere a întreprinderilor de stat, organizațiilor, instituțiilor, a subdiviziunilor lor, clădirilor, construcțiilor, mijloacelor fixe și altor active, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 688 din 09.10.1995, potrivit cărora: *„Pentru reînregistrarea la autoritățile autorizate a obiectelor mijloacelor fixe, întreprinderea ce le-a primit prezintă următoarele documente: 1) decizia de transmitere sau adeverința de privatizare eliberată de Departamentul Privatizării sau contractul de vânzare-cumpărare a obiectului patrimoniului de stat”*;

- prevederile pct. 3.3.2 și pct. 3.3.4 din Regulamentul Agenției Teritoriale Ungheni a Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat, aprobat la 10.01.2000, potrivit cărora: *„Directorul Agenției Teritoriale este responsabil pentru activitatea Agenției Teritoriale, promovarea unei politici unice de privatizare, organizarea și controlul procesului de privatizare, ducerea evidenței proprietății de stat în zona de activitate”* și *„Directorul Agenției Teritoriale este obligat să raporteze conducerii Departamentului despre încălcările depistate în procesul de privatizare și administrare a proprietății de stat și să ia măsuri pentru lichidarea lor”*, a emis din numele Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat de pe lângă Ministerul Economiei și Reformelor al Republicii Moldova, o adeverință de privatizare, fără de a avea asemenea împuterniciri, prin care a adeverit faptul că în urma licitațiilor Republicane petrecute, cu scopul vânzării acțiunilor S.A. „Piscicultorul”, cota proprietății private a acesteia, cu sediul în or. Ungheni, str. Orangeriei 1, constituie 100%, adică 797960 lei sau 79796 de acțiuni, fapt care nu corespundea realității. Drept urmare, prin intermediul acestei adeverințe, S.A. „Piscicultorul” ilegal și-a înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Ungheni, dreptul de proprietate asupra întregului patrimoniu de stat al fostei „Gospodării piscicole de Stat Ungheni”, care a fost inclus în capitalul statutar al S.A. „Piscicultorul”, inclusiv și asupra aceluși patrimoniu care, reieșind din prevederile Codului apelor nr. 1532 din 22.06.1993, se afla la bilanțul întreprinderii doar cu drept de folosință și bunuri care sînt în proprietate exclusivă a stalului ca - lacul de iernare, inclus în actul de evaluare a întreprinderii sub nr. 75, alcătuit din 8 lacuri separate, cu suprafața totală de 5,5 ha, valoarea totală a cărora constituia 31995,6 lei și construcțiile hidrotehnice - damba nr.2, damba nr.4, incluse în actul de evaluare a întreprinderii sub nr.76 și nr.77,

valoarea cărora constituia 45649,66 lei și 39258,10 lei, și alte obiective acvaticice unice și indivizibile din fondul apelor, ca barajele lacurilor Cristoforovca, Bumbăta, Țighira, Grăseni, Todirești, Zăzulenii, Semeni, Petrești, Cetireni, incluse în actul de evaluare a întreprinderii sub nr.9, nr.12, nr.15, nr.20, nr.24, nr.28, nr.31, nr.34, nr.36, valoarea totală a cărora constituia 106981,98 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Casian Tamara în numele inculpatului și inculpatul, care au solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, invocând că:

- neîntemeiat inculpatului i-a fost înaintată învinuirea pe faptul că dînsul a emis Ordinul nr.6, prin care a dispus numirea componenței nominale a comisiei de privatizare a Întreprinderii de Stat „Gospodăria Piscicolă Ungheni”, în număr de 4 persoane, deoarece emiterea ordinului de numire a comisiei de privatizare este dat prin hotărâre de Guvern, organului teritorial al Ministerului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat, adică Agenției Teritoriale Ungheni a Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat, care a și format comisia în componență de 4 persoane prin Ordinul nr.6, care nu este semnat de inculpat;

- pe capătul de învinuire privind reorganizarea gospodăriei piscicole, inculpatul nu poate fi găsit vinovat, deoarece întreprinderile incluse în Lista obiectelor patrimoniului de stat ce nu sînt pasibile privatizării, pot fi reorganizate în societate pe acțiuni conform Hotărîrii Guvernului Republicii Moldova nr. 287 din 13.05.1994, la propunerea Ministerului Privatizării, reorganizarea căreia are loc în conformitate cu Legea cu privire la societățile pe acțiuni, cu decretul Președintelui Republicii Moldova nr.80 din 23.03.1994 cu privire la reglementarea procesului de reorganizare a întreprinderilor de stat și de arendă în societăți pe acțiuni, iar în calitate de inițiatori ai procesului de reorganizare a întreprinderii în societăți pe acțiuni este Ministerul Privatizării și organele lui teritoriale, careva încălcări a unor acte normative ale fondului proprietății de stat nu au avut loc, deoarece fondul dat nu a avut nici o atribuție la procesul de reorganizare și privatizare a proprietății de stat, atît declarația de constituire, cît și planul de privatizare a fost elaborat și aprobat de către Agenție în corespundere cu Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 287 din 13.05.1994, reieșind din Legea nr.627 din 04.07.1991 cu privire la privatizare, ca fondator al S.A. „Piscicultorul” a fost Departamentul Privatizării, care după verificarea tuturor materialelor prezentate spre control Comitetului de conducere al S.A. „Piscicultorul” la Ministerul Privatizării, a elaborat permisul de înregistrare a întreprinderii, semnat de către ministrul instituției date, prin care a fost desemnat în calitate de reprezentant al proprietarului patrimoniului, astfel reprezentantul statului nu avea obligația de a

înregistra societatea, dar de a participa la luarea deciziilor privitor la activitatea societăților economice în care statul deține cotă de participare, astfel că reorganizarea instituției a fost una legală;

- nu este demonstrată vinovăția inculpatului pe episodul privind emiterea ordinului nr. 58, prin care s-a dispus fondarea S.A. „Piscicultorul” și a fost numit Comitetul de conducere în componența Comisiei de privatizare, incluzând membrii familiei, deoarece termenul împuternicirilor membrilor Comitetului de conducere numiți de către Ministerul Privatizării sau organul lor local, este prevăzut pînă la prima adunare generală a acționarilor, iar președintele Comitetului - pe un termen de 3 ani, aceștia doar efectuează înregistrarea de stat și a hîrțiilor de valoare a societății, prin urmare nici unul din membrii acestei comisii nu este subordonat sau se află sub controlul direct al altuia;

- neîntemeiată și nedemonstrată este și învinuirea adusă inculpatului pe faptul că, pînă a fi înregistrată întreprinderea la Camera Înregistrării de Stat, inculpatul a permis privatizarea a 20% de acțiuni a angajaților întreprinderii, fără a oferi angajaților întreprinderii posibilitatea de a procura acțiuni fără concurs, admitînd în listă alte persoane fictive, care nu au activat în întreprinderea dată, oferindu-le posibilitatea de a procura contra bonuri patrimoniale, în mod preferențial 20% din acțiunile întreprinderii, deoarece Gospodăria piscicolă din Ungheni, reorganizată în S.A. „Piscicultorul”, a fost inclusă în lista obiectelor care urmau a fi privatizate integral contra bonuri patrimoniale, reieșind din anexa nr.1 al Legii nr. 390 din 15.03.1995 cu privire la Programul de Stat de privatizare pentru anii 1995-1996, așa că subscrierea făcută fără concurs, contra bonuri patrimoniale a 15959 de acțiuni la S.A. „Piscicultorul” de către colectivul întreprinderii, a avut loc în conformitate cu art. 11 pct. 4) al Legii nr. 327 din 04.07.1991 cu privire la privatizare și în corespundere cu pct. 11) din Regulamentul cu privire la procurarea fără concurs de către participanții la privatizare a acțiunilor întreprinderilor supuse privatizării contra bonuri patrimoniale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 568 din 07.09.1993, unde participanții la privatizarea întreprinderii, dispuneau de dreptul de a procura acțiuni la un preț nominal în limita cotei stabilite, contra bonuri patrimoniale, primite prin înstrăinare de la rudele de gradul întâi, în conformitate cu art. 2 pct. 2) din Legea „Cu privire la bonuri patrimoniale”;

- greșit instanța a constatat ca dovedită vinovăția inculpatului pe episodul din 30.06.2000, prin care s-a constatat că inculpatul din numele departamentului a emis o adeverință de privatizare, fără a avea asemenea împuterniciri, prin care a confirmat faptul că în urma licitațiilor republicane petrecute, cu scopul vînzării acțiunilor S.A. „Piscicultorul”, cota proprietății private a acesteia constituie 100%, adică 79796 de acțiuni, deoarece capitalul social al S.A. „Piscicultorul”, s-a format integral din depunerea patrimonială a statului, care includea fonduri fixe (inclusiv

digurile și construcțiile hidrotehnice ale iazurilor gospodăriei agricole), mijloace circulante și financiare, ce a constituit 797960 lei, divizat în 79796 de acțiuni ordinare nominative cu valoarea nominală de 10 lei fiecare, în urma căreia privatizarea cotei statului în S.A. „Piscicultorul” s-a efectuat în modul următor – 15959 de acțiuni (20%) – au fost distribuite colectivului de munca la subscrierea în concurs contra bonuri patrimoniale, - 38061 de acțiuni (47,7%) - au fost înstrăinate la licitațiile republicane, cu subscriere la acțiuni, contra bonuri patrimoniale nr.15 și nr.16, - 25776 de acțiuni (32,3%) – vândute contra mijloace bănești, prin intermediul Bursei de Valori a Moldovei în perioada 11.08-24.08.1999, astfel la situația din 30.06.2000, statul nu deținea acțiuni în S.A. „Piscicultorul”, iar conținutul anexei coincide întru totul cu actul de primire-predare a întreprinderii, precum și cu bilanțul de transmitere;

- neîntemeiată este concluzia instanței, precum că inculpatul ar fi diminuat capitalul statutar al întreprinderii cu 231469 lei, deoarece vânzarea acțiunilor unei societăți pe acțiuni nu are nici un impact asupra capitalului social, doar are loc o subrogare în dreptul de proprietate a titularilor dreptului de proprietate asupra acțiunilor, astfel se schimbă doar componența nominală a acționarilor;

- ordonanța din 21.03.2012, de pornire a cauzei penale nr.2012368016, este lovită de nulitate, reieșind din dispozițiile art. 251 Cod de procedură penală, deoarece a fost încălcată competența după materie, ordonanța în cauză fiind emisă de procuror, pe când îi revenea organului de urmărire penală al Ministerului Afacerilor Interne, astfel că și celelalte acte procesuale efectuate sub acoperirea ordonanței nule nu pot fi recunoscute probe, urmînd a fi excluse;

- greșit a fost recunoscut ca parte vătămată - Ciobanu Ion, deoarece cauza penală în învinuirea lui Munteanu Visarion, a fost pornită pentru faptele comise în perioada anilor 1993-2000, iar Ciobanu Ion a obținut calitatea de acționar al S.A. „Piscicultorul” la 26.04.2012, astfel, neavînd calitatea de acționar în acea perioadă nu poate beneficia de drepturi procedurale;

- contrar prevederilor art. 289 alin. (1) Cod de procedură penală, organul de urmărire penală, fără a întocmi raportul privind terminarea urmăririi penale, a emis ordonanța de punere sub învinuire a inculpatului din 02.08.2012.

În concluzie, apelanții consideră că nici unul din episoadele actului de învinuire nu probează că inculpatul a depășit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, astfel lipsind latura obiectivă a acțiunilor incriminate, precum și fapta prejudiciabilă „*soldată cu urmări grave*”, deoarece în urma acțiunilor inculpatului nu au fost stabilite urmările prejudiciabile, de unde rezultă că acesta nu a depășit sub nici o formă drepturile și obligațiile prevăzute de legile care îi guvernau activitatea la moment și nu a săvîrșit careva fapte ce ar fi putut fi încadrate în baza art.328 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 martie 2014, a fost respins apelul avocatului Casian Tamara și al inculpatului, ca nefondat.

Instanța de apel, a conchis că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și just a ajuns la concluzia că Munteanu Visarion este vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, deoarece probele administrate în cadrul cercetării judecătorești, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, dovedesc cu certitudine vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Instanța de apel a conchis că la baza sentinței de condamnare, prima instanță corect a reținut probele administrate la cauza penală și căroră ulterior le-au fost date citire de către partea acuzării în ședința instanței de apel, în confirmarea vinovăției inculpatului Munteanu Visarion și respingerea argumentelor din apelul declarat în cauza respectivă.

La fel, instanța de apel a constatat că declarațiile inculpatului au fost verificate de prima instanță în raport cu alte probe, care după conținutul lor probant prevalează asupra declarațiilor acestuia, astfel că prima instanță corect a pus la baza soluției de condamnare probele ce demonstrează vina acestuia.

Referitor la măsura de pedeapsă stabilită inculpatului, instanța de apel a concluzionat că, prima instanță i-a aplicat acestuia o pedeapsă echitabilă, ținând seama de gradul de pericol social al faptei săvârșite, de persoana inculpatului, de atitudinea lui față de fapta săvârșită.

5. Decizia Curții de Apel Bălți din 26 martie 2014, a fost atacată cu recurs ordinar de avocatul Casian Tamara în numele inculpatului și inculpatul, care, invocând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, au solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, invocând că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și acestea nu cuprind motivele pe care se întemeiază soluția, astfel hotărârea instanței nu este una întemeiată și motivată, iar prima instanță greșit a considerat că baza probantă administrată în cauză confirmă vinovăția lui Munteanu Visarion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, deoarece în acțiunile acestuia lipsește elementul laturii obiective al infracțiunii – urmările prejudiciabile, legătura cauzală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, în rest, repetat invocând aceleași motive ca și în apel.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 27 ianuarie 2015, a fost admis recursul, a fost casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 martie 2014 și a fost dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției date, instanța de recurs a indicat că instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură atribuțiile prevăzute de lege, deoarece, din conținutul deciziei s-a constatat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel de către avocat și inculpat, deși aceștia au invocat probe care, în opinia lor, confirmă nevinovăția inculpatului în cele incriminate.

La fel, instanța de apel nu a ținut cont că la baza învinuirii a fost pus Ordinul nr. 6 din 02.03.1993, care la materialele cauzei lipsește, iar anexa la ordinul dat nu este semnată de inculpat, inclusiv și asupra celorlalte motive invocate în apel.

Nepronunțându-se asupra motivelor invocate de apelanți, instanța de apel s-a redus la o frază generală că instanța de fond corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului care se confirmă prin probele acumulate pe dosar, cercetate în instanța de fond și de apel, acțiunile inculpatului fiind corect calificate de instanța de fond în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, iar argumentele invocate în apel, privind lipsa probelor ce ar dovedea vinovăția inculpatului, sînt contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite de către instanțele de fond pe parcursul judecării cauzei, fără a stabili temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului declarat de avocat și inculpat.

La fel, instanța de recurs a constatat că instanța de apel nu s-a expus asupra faptului că potrivit materialelor cauzei, S.A. „Piscicultorul” sau altă organizație de stat nu a fost recunoscută în calitate de parte vătămată și nu au înaintat acțiune civilă.

7. Prin decizia Curții de Apel Bălți din 26 august 2015, a fost admis apelul avocatului Casian Tamara în interesele inculpatului Munteanu Visarion, a fost casată parțial sentința Judecătoriei Ungheni din 25 octombrie 2013, a fost rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre în latura penală, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Munteanu Visarion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal.

În conformitate cu art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, procesul penal în privința lui Munteanu Visarion, pe art. 328 alin. (1) Cod penal, a fost încetat, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a constatat că anume Munteanu Visarion, în perioada anilor 1993-2000, fiind persoană publică, activînd în funcția de director al Agenției Teritoriale Ungheni a Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat, de pe lîngă Ministerul Economiei și Reformelor al Republicii Moldova, administrînd un organ de Stat, ce promovează în teren politica statului în domeniul de privatizare și duce evidența proprietății de Stat, urmărind scopul depășirii în mod vădit a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, în cadrul

acțiunilor de privatizare a întreprinderii de Stat „Gospodăria Piscicolă Ungheni”, reorganizarea acesteia în S.A. „Piscicultorul” și vânzarea acțiunilor ei, a comis abuz de serviciu în următoarele circumstanțe:

La 02 martie 1993, contrar prevederilor art. 5 al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova, nr. 783 din 01.12.1992 „Cu privire la aprobarea Regulamentului Comisiei de privatizare a obiectului patrimoniului de stat”, care prevede că: „Comisia se formează din 7-11 persoane, în dependență de volumul și complexitatea muncii pe care urmează să o desfășoare, incluzând reprezentanți din partea organului teritorial al Departamentului de Stat pentru Privatizare, ministerului de ramură, altor instituții; organului autoadministrării locale; băncii care deservește obiectul supus privatizării; administrației, precum și colectivului de muncă ale întreprinderii privatizate”, a emis Ordinul nr.6, care este ilegal, prin care a dispus numirea componenței nominale a comisiei de privatizare a întreprinderii de Stat „Gospodăria Piscicolă Ungheni”, în număr de 4 persoane.

Tot el, la 13 septembrie 1995, atribuindu-și calitatea de fondator al S.A. „Piscicultorul” și președinte al comisiei de privatizare al acesteia, fără de a fi desemnat în această calitate prin permisul Ministerului Privatizării și administrării Proprietății de Stat al Republicii Moldova și fără un asemenea permis de înregistrare a întreprinderii, a încălcat prevederile art. 1 al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova, nr. 688 din 08.11.1993 ”Cu privire la măsurile de asigurare a activității Fondului Proprietății de Stat al Republicii Moldova” și printr-o declarație cu privire la constituirea societății pe acțiuni, a reorganizat întreprinderea de Stat „Gospodăria Piscicolă Ungheni” în S.A. „Piscicultorul”, drept succesor de drept al întreprinderii vizate mai sus.

Tot el, la 13 septembrie 1995, contrar prevederilor art. 19 din Codul muncii din 25.05.1973, potrivit căruia: „este interzis serviciul în comun la una și aceeași întreprindere, instituție, organizație a persoanelor, care se află în rudenie sau afinitate apropiată între ele (părinți, soți, frați, surori, fii, fiice, precum și frați, surori, părinți, copii ai soților), dacă în cadrul serviciului unul din ei este subordonat sau se află sub controlul direct al altuia”, contrar acestor prevederi, a emis Ordinul nr.58, prin care a dispus fondarea S.A. „Piscicultorul” și a numit Comitetul de conducere, compus din președintele Filimon Gheorghe și membrii Filimon Valentina, care este soția primului și Galac Galina. Drept urmare al acestor acțiuni și contrar prevederilor art. 5 din Hotărârea Guvernului Republicii Moldova, nr. 783 din 01.12.1992 „Cu privire la aprobarea Regulamentului Comisiei de privatizare a obiectului patrimoniului de stat” de către membrii comisiei de privatizare aleși ilegal, a fost întocmit planul de privatizare al S.A. „Piscicultorul”.

Tot el, la 01 octombrie 1995, încălcând prevederile art. 8 alin. (2) din Legea cu privire la privatizare, nr. 627 din 04.07.1991, potrivit căreia: „Întreprinderea de stat poate fi privatizată ca un complex patrimonial unic sau poate fi reorganizată în societate pe acțiuni de tip deschis, cu vânzarea ulterioară a acțiunilor”, în momentul când S.A. „Piscicultorul” era fondată dar încă nu era înregistrată la Camera Înregistrării de Stat, fiind înregistrată abia la 19.02.1996, a permis privatizarea a 20% de acțiuni a S.A. „Piscicultorul”, angajaților acesteia.

Tot el, încălcând prevederile art. 17 pct. 1) și 2) al Legii cu privire la privatizare, nr. 627 din 04.07.1991, potrivit căroră: „salariații întreprinderilor supuse privatizării participă la privatizare în aceleași condiții ca și ceilalți ofertanți. În cazul în care, salariații și ceilalți ofertanți prezintă în cadrul concursului condiții echivalente de privatizare, prioritate se dă salariaților. Prin hotărîre de Guvern, salariații întreprinderilor supuse privatizării au dreptul să procure, la prețuri nominale, pînă la 20 la sută din bunurile ce se privatizează. În limitele cotei stabilite, de acest drept beneficiază și foștii salariați ai întreprinderilor respective...”, prevederile art. 19-20 din Legea cu privire la societățile pe acțiuni, nr. 847 din 03.01.1992, în care se prevede modul de abonare și procedura abonării la acțiuni, cît și prevederile Regulamentului cu privire la procurarea fără concurs de către participanții la privatizare a acțiunilor întreprinderilor supuse privatizării contra bonuri patrimoniale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova, nr. 568 din 07.09.1993, nu a oferit salariaților reali acest drept preferențial de a procura acțiuni fără concurs, mai mult ca atît, a admis includerea în lista angajaților întreprinderii a altor persoane fictive, care nu au activat în întreprinderea dată, oferindu-le posibilitatea de a procura contra bonuri patrimoniale, în mod preferențial, 20 la sută din acțiunile întreprinderii în cauză, la prețul nominal fără concurs, printre care Filimon Igor, feciorul președintelui comitetului de conducere a S.A. „Piscicultorul”, care la acel moment era minor și Caliga Tudor, care la acel moment era decedat.

Tot el, în perioada de timp 1995-2000, încălcând prevederile art. 35 alin. (2) din Legea cu privire la societățile pe acțiuni nr. 847 din 03.01.1992, care prevede că: „Acțiunile din prima ediție, emise la constituirea societății, nu pot fi vîndute la prețuri mai mici decît valoarea lor nominală”, la licitațiile republicane a acțiunilor întreprinderii, a permis realizarea a 38061 din acțiuni la prețul de 0,40 bani pentru o unitate, pe cînd valoarea lor nominală era de 10 lei, diminuînd astfel capitalul statutar cu 365381 lei și a 25776 acțiuni la prețul de 1,02 lei, fiind diminuat capitalul statutar cu suma de 231469 lei.

Tot el, la 30 iunie 2000, ignorînd prevederile art. 4 al Hotărîrii Parlamentului Republicii Moldova nr. 1331 din 12.03.1993, cu privire la măsurile de prevenire a privatizării ilegale, potrivit căroră: „Departamentul Controlului de

Stat, Procuratura Republicii, Fondul Proprietății de Stat și Departamentul de Stat pentru Privatizare, vor coordona activitatea organelor de drept și a altor organe de stat în combaterea privatizării ilegale”;

- prevederile art. 44 alin. (1) din Regulamentul cu privire la modul de transmitere a întreprinderilor de stat, organizațiilor, instituțiilor, a subdiviziunilor lor, clădirilor, construcțiilor, mijloacelor fixe și altor active, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 688 din 09.10.1995, potrivit căroră: „Pentru reînregistrarea la autoritățile autorizate a obiectelor mijloacelor fixe, întreprinderea ce le-a primit prezintă următoarele documente: 1) decizia de transmitere sau adeverința de privatizare eliberată de Departamentul Privatizării sau contractul de vânzare-cumpărare a obiectului patrimoniului de stat”;

- prevederile pct. 3.3.2 și pct. 3.3.4 din Regulamentul Agenției Teritoriale Ungheni a Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat, aprobat la 10.01.2000, potrivit căroră: „Directorul Agenției Teritoriale este responsabil pentru activitatea Agenției Teritoriale, promovarea unei politici unice de privatizare, organizarea și controlul procesului de privatizare, ducerea evidenței proprietății de stat în zona de activitate” și „Directorul Agenției Teritoriale este obligat să raporteze conducerii Departamentului despre încălcările depistate în procesul de privatizare și administrare a proprietății de stat și să ia măsuri pentru lichidarea lor”, a emis din numele Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat de pe lângă Ministerul Economiei și Reformelor al Republicii Moldova, o adeverință de privatizare, fără de a avea asemenea împuterniciri, prin care a adeverit faptul că în urma licitațiilor Republicane petrecute, cu scopul vânzării acțiunilor S.A. „Piscicultorul”, cota proprietății private a acesteia, cu sediul în or. Ungheni, str. Orangeriei 1, constituie 100%, adică 797960 lei sau 79796 de acțiuni, fapt care nu corespundea realității. Drept urmare, prin intermediul acestei adeverințe, S.A. „Piscicultorul” ilegal și-a înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Ungheni, dreptul de proprietate asupra întregului patrimoniu de stat al fostei „Gospodării piscicole de Stat Ungheni”, care a fost inclus în capitalul statutar al S.A. „Piscicultorul”, inclusiv și asupra acelui patrimoniu care, reieșind din prevederile Codului apelor nr. 1532 din 22.06.1993, se afla la bilanțul întreprinderii doar cu drept de folosință și bunuri care sînt în proprietate exclusivă a stalului ca - lacul de iernare, inclus în actul de evaluare a întreprinderii sub nr. 75, alcătuit din 8 lacuri separate, cu suprafața totală de 5,5 ha, valoarea totală a căroră constituia 31995,6 lei și construcțiile hidrotehnice - damba nr.2, damba nr.4, incluse în actul de evaluare a întreprinderii sub nr.76 și nr.77, valoarea căroră constituia 45649,66 lei și 39258,10 lei, și alte obiective acvatice unice și indivizibile din fondul apelor, ca barajele lacurilor Cristoforovca, Bumbăta, Țighira, Grăseni, Todirești, Zăzulenii, Semeni, Petrești, Cetireni, incluse în actul de

evaluare a întreprinderii sub nr.9, nr.12, nr.15, nr.20, nr.24, nr.28, nr.31, nr.34, nr.36, valoarea totală a căroră constituia 106981,98 lei.

8. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că instanța de fond a administrat probele prezentate de părți din punct de vedere al pertinentei, concluziei și utilității acestora, constatând corect în acțiunile lui Munteanu Visarion, elementele constitutive ale infracțiunii de depășire a atribuțiilor de serviciu, însă neîntemeiat a reținut în acțiunile lui Munteanu Visarion, circumstanța agravantă și anume urmările grave, încadrând acțiunile inculpatului Munteanu Visarion în baza prevederilor art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal.

Instanța de apel a constatat că necătfind la faptul că inculpatul Munteanu Visarion nu își recunoaște vina în cele incriminate, vinovăția acestuia este dovedită în ședința de judecată a instanței de apel, prin declarațiile părții vătămate Ciobanu Ion, declarațiile martorilor Caliga Ilie, Cozariuc Dumitru, Filimon Gheorghe, Coșniev Visarion și a specialistului Chicu Sergiu, precum și a probelor care au fost studiate atât în instanța de fond cât și în instanța de apel, după cum urmează:

- dosarul cu documentele privind reorganizarea „Întreprinderii piscicole Ungheni” în S.A. „Piscicultorul”, ridicat în baza procesului-verbal de ridicare din 25.11.2011 (f.d. 14, vol. 1);
- dosarul cu documente privind modificarea și completarea la statut a S.A. „Piscicultorul”, ridicat în baza procesului-verbal de ridicare din 25.11.2011 (f.d. 14, vol. 1);
- dispozițiile de transmitere a valorilor mobiliare (f.d. 106-132, vol. I);
- regulamentul S.A. „Piscicultorul” (f.d. 134-143, vol. I);
- declarația cu privire la constituirea societății pe acțiuni (f.d. 151-153, vol. I);
- regulamentul Agenției Teritoriale Ungheni, a Departamentului privatizării și administrării proprietății de stat (f.d. 76-79, vol. 2);
- raportul de expertiză din 13 februarie 2012 (f.d. 81-85, vol.2);
- plîngerea părții vătămate Ciobanu Ion (f.d. 102-105,128-134, vol. 2);
- cererea lui Ciobanu Ion (f.d. 113, vol. 2);
- procesul-verbal nr. 4 (f.d. 120, vol. 2);
- dosarul cadastral a S.A. „Piscicultorul” (f.d. 161-168, vol. 2);
- baza de date consolidată, despre posesori reali ai acțiunilor și reprezentanții acestora S.A. „Piscicultorul” (f.d. 231-243, vol. 2).

Instanța de apel a respins ca neîntemeiate argumentele invocate în apel, dar a admis argumentele apelului referitor la lipsa în acțiunile lui Munteanu Visarion, pe episodul de diminuare a capitalului statutar cu suma de 231469 lei, prin realizarea acțiunilor la un preț mai mic de prețul nominal de 10 lei, contrar prevederilor art. 35 alin. (2) Legea cu privire la societățile pe acțiuni din 03.01.1992.

Chiar dacă instanța de apel a reținut în acțiunile lui Munteanu Visarion elementele infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, aceasta a considerat că este necesar de a înceta procesul penal pornit în privința lui Munteanu Visarion, în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală.

9. Împotriva deciziei Curții de apel Bălți din 26.08.2015, au declarat recursuri ordinare:

9.1. Procurorul Pasat Liliana, care indicând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26.08.2015, cu menținerea sentinței Judecătorei Ungheni din 25.10.13, invocând că:

- instanța de apel a dat o apreciere greșită probelor examinate în cadrul ședințelor de judecată, recalificând acțiunile lui Munteanu Visarion în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, nereținând circumstanța „soldată cu urmări grave”, făcând trimitere la manualul „Drept penal, Partea Specială vol. II”, pag. 872, prin care se explică noțiunea de urmări grave;

- avînd în vedere faptul că fiind o persoană publică la acel moment, administrînd un organ de stat, ce promova politica statului în domeniul privatizării, prin acțiunile sale infracționale a adus prejudiciu și o imagine negativă statului Republica Moldova la capitolul privatizarea proprietăților statului, de asemenea și părții vătămate Ciobanu Ion care a înaintat acțiunea civilă, în mărime de 5400 lei, astfel instanța de apel nu a clarificat obiectiv circumstanțele cazului, adoptînd o decizie ilegală.

9.2. Avocatul Casian Tamara cu inculpatul Munteanu Visarion, indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care Munteanu Visarion să fie achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, din motiv că faptele incriminate nu întrunesc elementele infracțiunii, invocînd că:

- decizia instanței de apel este ilegală, deoarece învinuirea înaintată lui Munteanu Visarion este neîntemeiată, dat fiind faptul că atît în cadrul urmăririi penale, cît și în cadrul cercetărilor judecătorești, nu au fost prezentate probe, care ar dovedi vina lui Munteanu Visarion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, astfel la baza deciziei stau circumstanțe neprobate și aplicarea eronată a normelor de drept;

- concluzia instanței de apel „că componența comisiei de 3-5 persoane, a fost stabilită prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 1056 din 12.11.1997, pe cînd la momentul formării comisiei pentru privatizare a Î.S. „Gospodăria piscicolă Ungheni” era aplicabilă Hotărîrea Guvernului Republicii

Moldova nr. 783 din 01.12.92, fără modificările ulterioare”, e greșită, din considerentul că Regulamentul Comisiei de privatizare a obiectului patrimoniului de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 783 din 01.12.92, a fost modificat prin Hotărârea Guvernului nr. 789 din 28.10.94 și permite formarea comisiei din 3-5 persoane și nu din 7-11 persoane;

- Î.S. „Gospodăria piscicolă Ungheni” a fost inclusă la privatizare, prin Legea nr. 390 din 15.03.1995 cu privire la programul de stat de privatizare pentru anii 1995-1996 (poziția 246.246 Gospodăria piscicolă Ungheni), iar comisia pentru privatizare Î.S. „Gospodăria piscicolă Ungheni” a fost formată conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.783 din 01.12.92, modificată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 789 din 28.10.94, în vigoare la moment;

- ambele instanțe sau expus asupra vinovăției lui Munteanu Visarion, făcând trimitere la Ordinul nr. 6 din 02.03.1993, fără a avea o asemenea probă scrisă anexată la dosar, neexaminarea acestui ordin, vine în contradicție cu dispozițiile art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală.

- deși inculpatul e învinuit că a încălcat prevederile art. 1 a Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 688 din 08.11.1993, neavând asemenea atribuții, printr-o declarație cu privire la constituirea societății pe acțiuni a reorganizat Î.S. „Gospodăria piscicolă Ungheni” în S.A. „Piscicultorul”, drept succesor al întreprinderii vizate, acesta nu și-a depășit drepturile și atribuțiile acordate prin lege, iar concluzia instanței de apel că potrivit art. 1 al. Hotărârii Guvernului Republicii Moldova din 08.11.93, reorganizarea poate fi efectuată numai cu autorizația Fondului proprietății de Stat, este eronată, căci la acel moment, Fondul proprietății de stat nu mai exista, iar pentru semnarea declarației cu privire la constituirea societății pe acțiuni, emiterea Ordinului de fondare a societății pe acțiuni și aprobarea Statutului, nu era necesar permisul Ministerului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat al Republicii Moldova, aceasta intrând în obligațiile de funcție a lui Munteanu Visarion;

- Munteanu Visarion a emis ordinul nr. 58, potrivit căruia a dispus fondarea S.A. „Piscicultorul” și a numit Comitetul de conducere în componența Comisiei de privatizare pe Filimon Gheorghe, Filimon Valentina și Galac Galina, în strictă conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 316 din 17.05.95, privind măsurile de realizare a Legii nr. 390-XIII din 15 martie 1995 cu privire la Programul de stat de privatizare pentru anii 1993-1996, deși i se impută că a emis acest ordin contrar prevederilor art. 19 Codul muncii din 25.05.1973 și a numit Comitetul de conducere compus din președintele Filimon Gheorghe și membrii comisiei Galac Galina și Filimon Valentina, soția primului;

- cu referire la concluzia instanței de apel că vina lui Munteanu Visarion constă în faptul că, privatizarea a 20 % din acțiuni, a avut loc pînă la înregistrarea

S.A. „Piscicultorul”, acesta fiind învinuit că a permis privatizarea a acestor 20 % din acțiuni, pînă la înregistrarea societății pe acțiuni și astfel n-a oferit salariaților reali, dreptul preferențial de a procura acțiuni fără concurs, a admis includerea în lista angajaților întreprinderii a altor persoane, care nu au activat în întreprinderea dată, permițându-le de a procura contra bonuri patrimoniale, în mod preferențial 20% din acțiuni a întreprinderii, la prețul nominal, fără concurs. Însă, potrivit Hotărîrii Guvernului Republicii Moldova nr. 568 din 07.09.93, despre aprobarea „Regulamentului cu privire la procurarea fără concurs de către participanții la privatizare a acțiunilor întreprinderilor supuse privatizării contra bonuri patrimoniale” toată procedura și responsabilitatea ce ține de procurarea a 20 % din bunurile întreprinderii ce se privatizează, este pusă în seama Comisiei de privatizare, iar Munteanu Visarion nu a fost implicat în acest proces și n-a semnat careva acte în acest sens;

- e greșită concluzia instanței de apel de a respinge argumentele invocate în apel privind eliberarea Adeverinței de privatizare a S.A. „Piscicultorul”, din moment ce competența lui Munteanu Visarion de a emite Adeverința de privatizare este reglementată de art. 7 din Legea nr. 1249 din 23.12.92 pentru modificarea și completarea Legii cu privire la privatizare, modul de implementare a acestei legi este reglementat de Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 688 din 09.10.95, despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de transmitere a întreprinderilor de stat, organizațiilor, instituțiilor, a subdiviziunilor lor, clădirilor, construcțiilor, mijloacelor fixe și a altor active. Chiar și sub alt aspect, Adeverința de privatizare, eliberată de Munteanu Visarion conține date veridice, la situația din 30.06.2000, statul nu deținea acțiuni în S.A. „Piscicultorul”, iar conținutul anexei coincide întru totul cu Actul de primire-predare a întreprinderii precum și cu bilanțul de transmitere;

- în acțiunile lui Munteanu Visarion nu sunt prezente nici unul din elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, iar pentru ca acesta să răspundă penal este necesar ca acțiunile sale să fie urmate de daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, acest fapt nefiind probat nici de acuzare, nici de prima instanță și nici de instanța de apel;

- în privința pretențiilor lui Ciobanu Ion, cauza penală de învinuire a lui Munteanu Visarion a fost pornită pentru fapte comise în perioada anilor 1993-2000, iar Ciobanu Ion a obținut calitatea de acționar a S.A. „Piscicultorul” la data de 26.04.2012, astfel acesta nu a avut calitatea de acționar la data comiterii faptei și nu poate beneficia de careva drepturi procesuale.

10. La recursul ordinar declarat de avocatul Casian Tamara cu inculpatul Munteanu Visarion, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹ Cod de

procedură penală, a depus referință partea vătămată Ciobanu Ion, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului declarat de aceștia și a solicitat admiterea recursului declarat de procuror, invocând că:

- afirmațiile avocatului Casian Tamara și inculpatului Munteanu Visarion precum că conținutul anexei Nr.1 la adeverința de privatizare este identic cu conținutul actului de primire-predare a întreprinderii, precum și cu bilanțul de transmitere, reprezintă niște insinuări false, deoarece în dosarul respectiv, cât și în mapa Agenției Proprietății publice, anexată ca probă la dosar, nu există un careva Act de predare-primire a întreprinderii, sau careva bilanț de transmitere;

- obligația de a respecta procedura privatizării și a regulamentelor era strict în atribuțiile lui Munteanu Visarion;

- prejudiciul adus de Munteanu Visarion nu a fost calculat cu precizie, deoarece nici în acest dosar penal și nici în actele ridicate de la Agenția Proprietății Publice, nu exista acte contabile, care ar confirma existența actelor de primire-predare a Patrimoniului de Stat – către întreprinderea privatizată.

- recalificarea din art. 328 alin. (3) Cod penal, în art. 328 alin. (1) Cod penal, este o eroare, deoarece au fost prezente urmări grave;

- instanța de apel greșit a stabilit că, ca parte vătămată în urma acțiunilor lui Munteanu Visarion este doar Ciobanu Ion ca acționar, deși a fost prejudiciat și statul, cât și toți acționarii.

11. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, ținând seama de opinia expusă în referință, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma

cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărîrea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărîrile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atît în fapt, cît și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărîrii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărîrii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Verificînd legalitatea deciziei atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, invocat și de recurenți, și-a găsit confirmarea în cauza dată, sub aspectul că „hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția”, invocînd în acest context următoarele.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că din conținutul deciziei instanței de apel (f.d. 136-154, vol. IV), rezultă că instanța de apel la examinarea cauzei în apel, în decizia sa nu s-a pronunțat asupra episodului de învinuire a lui Munteanu Visarion descris în decizie sa ca faptă constatată de instanța de apel (f.d. 145-146, vol. IV), menționat și de procuror în recursul său (f.d. 169 – 169 verso, vol. IV), precum și indicat în rechizitoriu (f.d. 21 verso, vol. III), prin care acesta a fost învinuit „că la 30 iunie 2000, ignorînd prevederile art. 4 al Hotărîrii Parlamentului Republicii Moldova nr. 1331 din 12.03.1993 cu privire la măsurile de prevenire a prrivatizării ilegale, prevederile art. 44 alin. (1) din Regulamentul cu privire la modul de transmitere a întreprinderilor de stat, organizațiilor, instituțiilor, a subdiviziunilor lor, clădirilor, construcțiilor, mijloacelor fixe și altor active, aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 688 din 09.10.1995, prevederile pct. 3.3.2 și pct. 3.3.4 din Regulamentul Agenției Teritoriale Ungheni a Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat, aprobat la 10.01.2000, a emis din numele Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat de pe lîngă Ministerul Economiei și Reformelor al Republicii Moldova, o adeverință de privatizare, fără de a avea asemenea împuterniciri, prin care a adeverit faptul că în urma licitațiilor Republicane petrecute, cu scopul vînzării acțiunilor S.A. „Piscicultorul”, cota proprietății private a acesteia, cu sediul în or. Ungheni, str. Orangeriei 1, constituie 100%, adică 797960 lei sau 79796 de acțiuni, fapt care nu corespundea realității. Drept urmare, prin

intermediul acestei adevărate, S.A. „Piscicultorul” ilegal și-a înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Ungheni, dreptul de proprietate asupra întregului patrimoniu de stat al fostei „Gospodăria piscicole de Stat Ungheni”, care a fost inclus în capitalul statutar al S.A. „Piscicultorul”, inclusiv și asupra acelui patrimoniu care, reieșind din prevederile Codului apelor nr. 1532 din 22.06.1993, se afla la bilanțul întreprinderii doar cu drept de folosință și bunuri care sînt în proprietate exclusivă a stalului ca - lacul de iernare, inclus în actul de evaluare a întreprinderii sub nr. 75, alcătuit din 8 lacuri separate, cu suprafața totală de 5,5 ha, valoarea totală a cărora constituia 31995,6 lei și construcțiile hidrotehnice - damba nr.2, damba nr.4, incluse în actul de evaluare a întreprinderii sub nr.76 și nr.77, valoarea cărora constituia 45649,66 lei și 39258,10 lei, și alte obiective acvatice unice și indivizibile din fondul apelor, ca barajele lacurilor Cristoforovca, Bumbăta, Țighira, Grăseni, Todirești, Zăzulenii, Semeni, Petrești, Cetireni, incluse în actul de evaluare a întreprinderii sub nr.9, nr.12, nr.15, nr.20, nr.24, nr.28, nr.31, nr.34, nr.36, valoarea totală a cărora constituia 106981,98 lei.”. Prin urmare, instanța de apel a încălcat prevederile art. 417 alin. (7) Cod de procedură penală și nu s-a expus asupra fondului cauzei și asupra învinuirii, confirmîndu-se astfel temeiul invocat de procuror în recursul său, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cazul cînd instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, eroare ce nu poate fi reparată de către instanța de recurs în speța dată.

La fel, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel în decizia sa (f.d. 149-150, vol. IV), respinge argumentele apelantului referitor la modalitatea de formare a comisiei de privatizare a Î.S. „Gospodăria Piscicolă Ungheni”, menționînd că „ *organul de urmărire penală corect a reținut o depășire a atribuțiilor de serviciu din partea lui Munteanu Visarion prin faptul că, la data de 02.03.1993, a format comisia din 4 persoane, pe cînd din prevederile art. 5 HG nr. 783 din 01.12.1992 „Comisiile se formează din 7-11 persoane, în dependență de volumul și complexitatea muncii pe care urmează să o desfășoare...”*, însă, fără a ține cont de faptul că în pct. 5 a Hotărîrii Guvernului nr. 783 din 01.12.1992, nu este prevăzută obligativitatea formării comisiei din 7-11 membri, hotărîre care în redacția inițială din 01.12.1992 prevedea în pct. 5 că „*Comisia se numește prin ordinul organului teritorial al Ministerului Privatizării și Administrării Proprietății de Stat. Ea este formată din 3-5 persoane, în dependența de volumul și complexitatea muncii pe care urmează să o desfășoare, și poate include în componența sa: conducătorul întreprinderii; reprezentantul Departamentului privatizării și administrării proprietății de stat pe lîngă Ministerul Economiei și Reformelor*”, iar prin modificările ulterioare a acestei hotărîri, realizate prin Hotărîrile Guvernului nr. 789 din 28 octombrie 1994 și nr. 1056 din 12 noiembrie

1997, nu au fost modificate prevederile pct. 5 în partea ce ține de numărului de membri a comisiei de privatizare, fiind menținut același număr de 3-5 persoane.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit conchide că nu este motivată soluția instanței în această parte a deciziei, adevărindu-se astfel temeiul invocat de recurentul Casian Tamara, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Totodată, din cuprinsul deciziei instanței de apel (f.d. 142, 149, 153, vol. IV), reiese că instanța de apel, constată prezența în acțiunile lui Munteanu Visarion a componentei de infracțiune prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, recalificând acțiunile lui Munteanu Visarion, din art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, însă fapta constatată nu este modificată, la fel se omite să se expună și să motiveze în decizia sa care sunt urmărirea prejudiciabile manifestate prin daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, cauzate în urma săvârșirii infracțiunii imputate. Astfel, instanța de apel urma să descrie dispoziția art. 328 alin. (1) Cod penal și să stabilească cui a fost cauzat acest prejudiciu, care este cuantumul acestuia, prin ce se confirmă acesta, ce lipsește în decizia atacată.

Colegiul penal lărgit mai invocă că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelul avocatului Casian Tamara în numele inculpatului Munteanu Visarion, descrise amănunțit în pct. 3 al prezentei decizii, ce echivalează cu nepronunțarea asupra motivelor din apel, temei pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală.

La pronunțarea asupra motivelor din apel, instanța de apel urmează să țină cont de jurisprudența *CEDO*, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din *CEDO*, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Totodată, Colegiul penal lărgit atrage atenția instanței de apel asupra învinuirii înaintate în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, unde se indică că contrar Codului Apelor, Legea nr. 1532 din 22.06.1999, art.1², 2⁴, au fost privatizate obiectivele acvatice – 8 lacuri separate, dambe, baraje, la preț total de 106981,98 lei, care evident fiind proprietate publică, aparțineau statului și daună este adusă evident statului prin privatizarea ilegală.

În consecință se constată că instanța de apel a adoptat o decizie de condamnare a inculpatului Munteanu Visarion în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, printr-o motivare superficială și neclară, care afectează soluția adoptată și astfel

decizia instanței de apel urmează a fi casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual-penale, asupra tuturor motivelor invocate în apel și în măsura competenței sale, asupra motivelor din recursurile declarate și ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată.

12. Conducîndu-se de art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în cadrul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Bălți, Pasat Liliana și de către avocatul Casian Tamara cu inculpatul Munteanu Visarion, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 august 2015, în cauza penală privindu-l pe **Munteanu Visarion Vasile**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la 24 martie 2016.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Moraru Petru

Nicolaev Ghenadie